

Drága kincs a béke

Keresztállítás, gyász- és emlékünnepe a szerémségi Mitrovicán

Keresztet állítottak a minap Sremska Mitrovicán a néhai katolikus temető szélén levő tömegsírban nyugvók emlékére. A világban szétszóródottan élő Duna menti svábok, egykor itt élő honfitársaink hosszú idő óta tartó törekvése, igyekezete, munkálkodása vált ezennel valóra: az egykori Svilara gyűjtő- és munkatáborban az 1945 és 1947 között elhunyt hozzátartozóiknak emberhez méltó síremléket emeljenek.

Jovica Stević helybeli lakos évek óta a szerb és a német nép közötti megbékélésen fáradozik. Az emlékereszt felállítását jelentős nap, jelentős esemény mindannyiunk számára, ennek a városnak éppúgy, mint a szerémségi régióknak – hangsúlyozta felszólalásában. Bár hatvanéves késéssel ugyan, de ezzel a tettel részben enyhítünk azon az igazságtalanságon, ami a Duna menti svábokat érte, amit a barátaink és a szomszédaink felett követtek el.

di házat, de akadtak olyanok is, kikben az ott szerzett benyomások, a látottak egy képzeletbeli világot romboltak össze.

Az emlékereszt felszentelésén a Németországban élő egykori idevalósi svábok legmagasabb vezetősége képviseltette magát, a vajdasági németek szervezete és a különböző szerb–német barátság-ápoló egyesületek, kultúrközpontok vezetői és tagjai, Karlóca, Padinska Skela, Nagybecskerek, Újvidék, Apatin, Versec, Nagykikinda, Szabadka, Hódság, Belg-

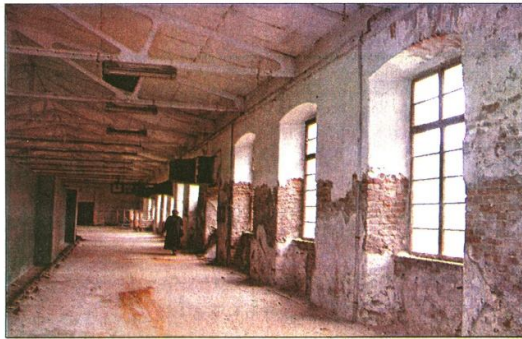
Enad Lalemajić, Sremska Mitrovica önkormányzatának képviselője, Hans Supritz, a Németországban élő Duna menti svábok egyesületének elnöke, Josef

ISTVÁN MÁRTA

Jovica Stević.

Ezzel a gesztussal Sremska Mitrovica lakossága és a város vezetősége világosan megmutatta, milyen úton szeretne a továbbiakban haladni, felszólítva mindazokat, akik közös, tartós együttműködést szeretnének. Jovica Stević eddigi munkájának, törekvéseinek eredményeként több száz látogató érkezett az eseményre, mindannyian egykor Ruma, Bulkeszi (Maglič), Nova Pazova, Beška, Krčedin, Indija, Novi Slankamen lakosai voltak. Buszokkal és személygépkocsikkal tették meg az utat Németországból, Ausztriából, Vajdaság számos településéről, de voltak köztük Szlovéniából és Horvátországból érkezett egykori táborlakók is, sőt, azok leszármazottjai is megjelentek. A szomorú emlékünnepeket még szomorúbbá, nyomasztóbbá tette a barátságtalan, hűvös, esős idő, így sokan az őseik szülőföldjével való találkozását különböző hangulatban éltek meg. Volt, aki előbb felkereste az egykori család-

rád, Eszék képviselői, továbbá a katolikus és az evangélikus egyház képviselői is megjelentek. A megemlékezést jelenlétével megtisztelte Goran Vranješ, Stara Pazova polgármester-helyettese,

Jerger, a Duna menti Svábok Világszövetségének alelnöke, dr. Ulrike Hartmann, a belgrádi osztrák képviselőletről, és Georg Enzweiler a német képviselőletről. Enzweiler úr így szólt a gyűlekezethez:

– A gyász és az emlékezés főz bennünket össze, az áldozatok, melyek Németország miatt történtek, de a leszármolás áldo-

zataira is emlékeznünk kell, mert óriási csapásként ütött vissza a német nemzetre. Gyászolunk, mert igazságosnak szeretnénk lenni minden nép iránt, éppúgy, mint a sajátunk iránt. Ennek az emlékeresztnek az a feladata, szerepe, hogy bizonyítsa, milyen drága kincs a béke.

Felszólalt még Andreas Büngermayer, a szerbiai Német Nemzeti Tanács elnöke, majd Karl Weber evangélikus lelkész, akinek édesapja az itteni légerőszak áldozataként vesztette életét. – Soha többé nem szabad megtörténnie annak, ami hatvan évvel ezelőtt itt és Európa-szerte történt – emelte ki dr. Ulrike Hartmann asszony felszólalásában. Msgr. Jakob Pfeifer hódsági katolikus plébános németül és szerbül szólott a résztvevőkhez, megszentelte az emlékeresztet, majd közös imára szólította fel az egybegyűlteket. – A csendes megemlékezéshez nincs szükség nagy szónoklatokra – mondta Hans Supritz, a németországi Duna menti Svábok Egyesületének elnöke. Elmondta, hogy a második világháború után Vajdaság-szerzte a németek

számára létesített légerőszakban mintegy 50 000 ember vesztette életét. Ezt az emlékeresztet most megőrzésre adjuk Sremska Mitrovica keresztény lakosságának, bizalmunk és erős akarattal, valamint nepeink tartós kibékülésének jélül – mondta.

A koszorúk elhelyezése után a résztvevők ellátogattak az egykori Svilara gyár részlegeibe, a kőnek és szervenéknek helyére, ahol annak idején mintegy 2000 ember lelte halálát. A magántulajdonban levő gyár immár romos állapotban van, de tulajdonosa, miután tudomást szerzett a múltjáról, úgy határozott, hogy a megkezdett építkezési munkálatokat nem folytatja. A gyár melletti területen – ahol az áldozatok egy részét eltemették – évek óta labdarúgópálya van...

Az összejövetel délután német nyelvű szentmisével folytatódott, majd a vendégek megtekintették Szerémség nevezettségét. Jovica Stević megbízatást kapott a jövőre tervezett Novi Slankamen-i Duna menti sváb emlékmű felállítására.

■ ISTVÁN MÁRTA

